

XVIII. évfolyam, 17. szám, 2015

Agrárpiaci Jelentések
GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona és Ipari Növények
XVIII. évfolyam, 17. szám, 2015

Megjelenik kéthetente
2015. szeptember 9.

Felelős szerkesztő
Dr. Stummer Ildikó

Szerzők
Dr. Molnár Zsuzsa
molnar.zsuzsa@aki.gov.hu
Elek Réka
elek.reka@aki.gov.hu
Szántó-Becz Gábor
szanto-becz.gabor@aki.gov.hu

Kiadó
Agrárgazdasági Kutató Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3-5.
Postacím: H-1463 Budapest, Pf.: 944
Telefon: (+36 1) 476-6093
Fax: (+36 1) 217-8111
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu
https://pair.aki.gov.hu

ISSN 1418 2130

A Gabona és Ipari Növények piaci jelentésén kívül kínáljuk még a Baromfi; Élőállat és Hús; Zöldség, Gyümölcs és Bor; Tej és Tejtermékek piaci jelentéseket is.

A kiadványokkal kapcsolatban részletes felvilágosítást ad:
Mihók Zsolt
Telefon: (+36 1) 476-3064

Minden jog fenntartva. A kiadvány bármely részének sokszorosítása, adatainak bármilyen formában (nyomtatott vagy elektronikus) történő tárolása vagy továbbítása, illetőleg bármilyen elven működő adatbázis-kezelő segítségével történő felhasználása csak a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet.

Tartalomjegyzék

Összefoglaló.....	3
Gabonapiaci jelentés.....	4
Búza.....	4
Kukorica.....	4
Agrárpolitikai Hírek.....	5
A gabonafélék jegyzése.....	7
Termelői és kikötői árak.....	12
Gabonapiaci információk.....	15
Olajnövény-piaci jelentés.....	17
Szójabab.....	17
Repcemag.....	17
Napraforgómag.....	17
Az olajmagok és származékaik jegyzése.....	19
Termelői és kikötői árak.....	23
Olajmagpiaci információk.....	25

Összefoglaló

Az északi féltekén a végéhez közelít a búza aratása, és egyre jobban körvonalazódik a 2015/2016. gazdasági évi kibocsátás, amely akár túl is szárnyalhatja a korábban prognosztizáltat.

A visszafogott kereslet és az erős fekete-tengeri konkurencia miatt a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATIF*) 147 euró/tonnával öt éves negatív rekordot döntött a búza fronthavi jegyzése szeptember első napjaiban.

Magyarországon az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára 47–49 ezer forint/tonna, a takarmánybúzáé 44–45 ezer forint/tonna között mozgott augusztus utolsó hetében.

A kukorica fronthavi jegyzése egészen 137 dollár (*USD*)/tonnáig mérséklődött a chicagói, 162 euró/tonnáig a párizsi árutőzsdén szeptember 3-ig. Magyarországon az egy évvel korábbinál 8 százalékkal olcsóbb volt a takarmánykukorica augusztus második felében, 44 ezer forint/tonna körül mozgott a termény termelői ára.

A szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 323 dollár/tonnáig ereszkedett szeptember első napjaiban. A piacot a biztató 2015/2016. gazdasági évi terméskilátások (316 millió tonna) mellett a kínai gazdaságról érkező kedvezőtlen hírek tartották nyomás alatt.

Az *Oil World* mellett a Nemzetközi Gabonatanács (*IGC*) is lefelé korrigálta a 2015/2016. gazdasági év repcemagtermését, világszinten 64,6 millió tonnát jelez, míg egy évvel korábban 70,8 millió tonna került a tárolókba.

Ukrajnában a megszokottnál lassabban halad a napraforgómag betakarítása.

Magyarországon a Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint a napraforgómag 2,3 tonna hektáronkénti hozama elmaradhat a korábban vártnál, így országosan kevesebb, mint 1,5 millió tonna termés kerülhet a tárolókba.

Gabonapiaci jelentés

Búza

Noha az északi félteke főbb termelő országai közül Oroszországban még tart a búza aratása (őszi és tavaszi), egyre jobban körvonalazódik a 2015/2016. gazdasági év globális kibocsátása, amely akár túl is szárnyalhatja a korábban prognosztizáltat. Az USA agrárminisztériuma (USDA) rekordszintű, 727 millió tonna, a Nemzetközi Gabonatanács (IGC) a 2014/2015. gazdasági évi rekordtól éppen elmaradó, 720 millió tonna termést valószínűsít világszinten. A biztató kilátások következtében a termény legközelebbi határidőre szóló jegyzése 170 dollár (USD)/tonna alá ereszkedett a chicagói árutőzsdén (CME/CBOT) 2015. szeptember elején. A nagyobb mértékű áresést azonban akadályozta, hogy az USA-ban – bár a 2014. évinél 5 százalékkal több termény, 58 millió tonna került a tárolókba – a termőterület negyedét elfoglaló piros szemű lágybúza (SRW) mennyisége és minősége is gyengébb lett az átlagosnál, továbbá magas volt a *DON-toxin* szennyezettség mértéke és a sérült szemek aránya. A főbb importőrök nagyobb idei termése miatt egyelőre az előző gazdasági évinél kisebb forgalmat becsülnek a világpiacon a folyó évi szezonban. A visszafogott kereslet és az erős fekete-tengeri konkurencia miatt a párizsi árutőzsdén (Euronext/MATIF) 147 euró/tonnával öt éves negatív rekordot döntött a búza fronthavi jegyzése szeptember első napjaiban. Továbbra is az ukrainai a legnagyobb versenytársa az uniós búzának a közel-keleti és az észak-afrikai importőrök körében, az európainál 4–12 dollár/tonnával kedvezőbb áron forgott a fekete-tengeri termék a nemzetközi piacon augusztus második felében. Az ukrainai exportőrök igyekeztek kihasználni a helyzetet, ennek eredményeként a 2015/2016. gazdasági év első két hónapjában 6,2 millió tonna gabonát, az egy évvel korábnál 24 százalékkal többet szállítottak ki. Nem volt ilyen zökkenőmentes Oroszország kivitele annak ellenére, hogy az ukrainaihoz hasonló exportáron adták fel szállítmányaikat. Az egy évvel korábnál 37 százalékkal volt kisebb az idei exportvolumen, ami jó-részt a búza kiviteléhez kapcsolódó, 2015. július elsején bevezetett mozgóvám-mal magyarázható (részletek az Agrárpiaaci Jelentések, Gabona és Ipari Növények 2015. 11. számában). Magyarországon, a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában szeptember elejétől

csak a decemberi szállítású terményre lehet szerződést kötni. A malmi búza szeptember 3-i elszámolóára tonnánként 49,8 ezer, a takarmánybúzáé 46,4 ezer forint volt a legközelebbi lejáratra vonatkozóan. A fizikai piacon sem távolodott a kenyér- és a takarmánygabona ára, mindössze 3–4 ezer forint volt az étkezési minőségű árfölénye. Az AKI PÁIR adatai szerint az étkezési búza áfa és szállítási költség nélküli termelői ára az egy évvel ezelőtől alig tért el, 47–49 ezer forint/tonna között mozgott augusztus utolsó hetében. A takarmánybúza termelői ára ellenben, a 44–45 ezer forint/tonna közötti árszinttel, 6 százalékkal haladta meg az előző év azonos időszakának átlagárát.

Kukorica

A nyári hőség és csapadékhiány miatt az Európai Unió meghatározó kukoricatermelőinél és a fekete-tengeri országokban a korábban vártnál kisebb kukoricatermést takaríthatnak be a gazdák az idén. A piacot egyelőre a nagy készletek, a dél-amerikai újtermés és az USA kibocsátásáról szóló biztató prognózisok tartják nyomás alatt. Az északi féltekén Ukrajnában és Oroszországban indultak el a kombájnok szeptember elején. Az USA agrárminisztériuma a kukoricaállomány 68 százalékat minősítette jónak/kiválóan az észak-amerikai országban augusztus 30-án, egy évvel korábban 74 százalékos volt az arány. Az Európai Unió legnagyobb termelőjénél a növényállomány 55 százaléka volt jó/nagy jó állapotban az agrártárca tájékoztatása szerint, szemben az egy évvel korábbi 87 százalékkal. A kukorica fronthavi jegyzése egészen 137 dollár/tonnáig mérséklődött a chicagói, 162 euró/tonnáig a párizsi árutőzsdén szeptember 3-ig. Magyarországon 45,7 ezer forint/tonna szinten került kivezetésre a takarmánykukorica szeptemberi jegyzése a BÉT-en augusztus 31-én. A novemberi szállítmányokra ennél magasabb árszinten, 46–46,5 ezer forint/tonna között köthettek szerződést a kereskedők az első őszi napokon. A fizikai piacon az egy évvel korábnál 8 százalékkal olcsóbb volt a takarmánykukorica augusztus második felében, 44 ezer forint/tonna körül mozgott a termény termelői ára.

Agrárpolitikai Hírek

- Az agrárkár-enyhítési rendszerben tag mezőgazdasági termelőknek 2015. szeptember 15-ig beérkezően kell megfizetni a kárenyhítési hozzájárulást. Lényeges kiemelni, hogy ezen határidő a kárenyhítési hozzájárulás Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH) számlájára történő beérkezésének a határideje, tehát nem az összeg feladásának az időpontja. A tárgyévi egységes kérelemben bejelentett területméretek figyelembe vételével kárenyhítési hozzájárulás fizetési kötelezettség keletkezik, amelyről és a kapcsolódó teendőkről az MVH július közepéig határozatában tájékoztatta az érintett gazdákat. A 2015. kárenyhítési év vonatkozásában a fenti határidőig az MVH számlájára be nem érkezett kárenyhítési hozzájárulás esetében ugyanis még a károsult termelő sem részesülhet kárenyhítő juttatásban függetlenül attól, hogy az

egyéb támogatási feltételek teljesülnek-e.

- A növényi genetikai erőforrások és mikroorganizmusok *ex situ* megőrzéséhez nyújtandó támogatás (növényi génmegőrzés támogatás) ötödik (utolsó) éves kifizetési kérelmeinek benyújtására 2015. szeptember 1. és 30. között van lehetőség. A 2015-ös támogatási évre vonatkozó kifizetési kérelmeket és annak mellékleteit papír alapon, postai úton nyújthatja be az ügyfél vagy a meghatalmazottja az MVH-hoz. Fontos változás, hogy az idén egy újabb a Nemzeti Élelmiszerbiztonsági Hivatal (NÉBIH) által kiállított igazolás is benyújtandó, amely a tételek 2015. október 31-ig megvalósítandó felszaporítását igazolja. Ezen NÉBIH igazolás benyújtási határideje 2015. október 31., de az ügyintézés gyorsítása érdekében célszerű a kifizetési kérelemmel együtt beadni.

1. táblázat: **A gabonafélék termelői ára Magyarországon**

	2015. 35. hét	2015. 35. hét/ 2015. 34. hét (százalék)	2015. 35. hét/ 2014. 35. hét (százalék)
Étkezési búza	47 562	98	97
Takarmánybúza	44 588	99	106
Takarmánykukorica	44 454	101	92
Takarmányárpa	39 275	97	99

HUF/tonna

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR

2. táblázat: **A búza legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 09. 02.	2015. 09. 03.	2015. 09. 04.	
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Malmi búza	2015. szeptember	HUF/tonna	49 800	49 800	48 200
	Takarmánybúza	2015. szeptember	HUF/tonna	46 400	46 400	45 500
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Búza	2015. szeptember	EUR/tonna	153	147	148
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Búza	2015. szeptember	USD/tonna	174	168	168

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

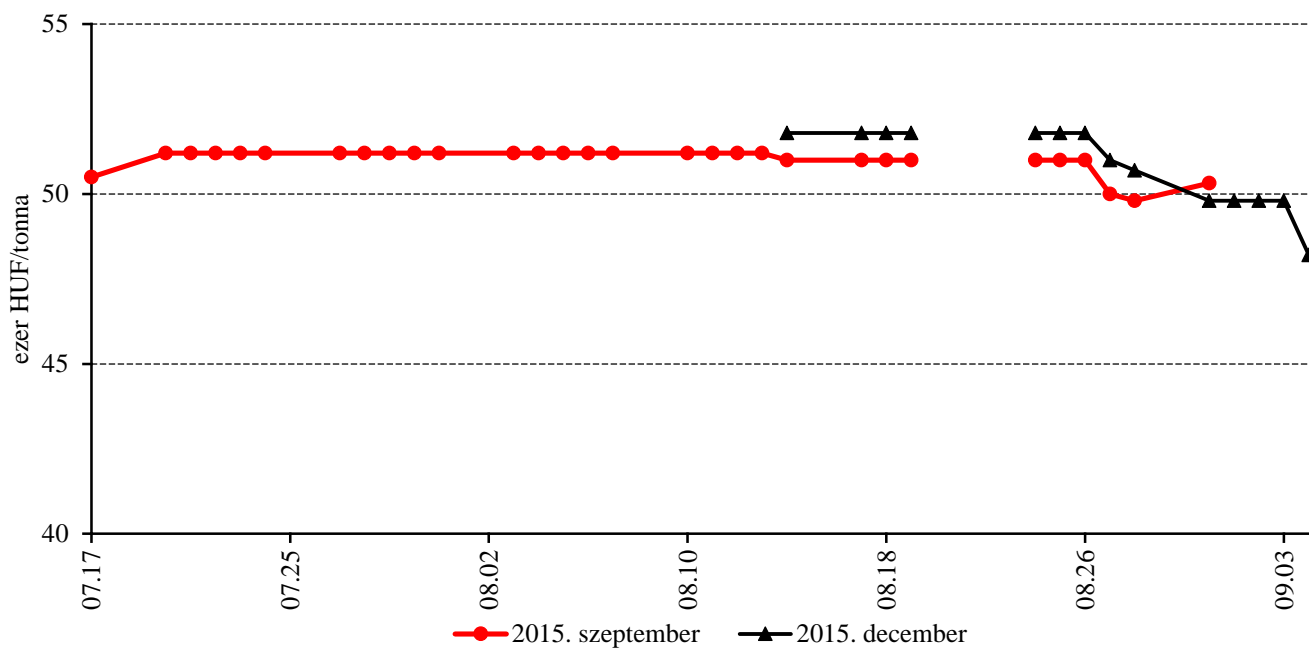
3. táblázat: **A kukorica legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

	Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 09. 02.	2015. 09. 03.	2015. 09. 04.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	2015. november	HUF/tonna	46 500	46 010	45 530
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	2015. november	EUR/tonna	163	162	162
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	2015. szeptember	USD/tonna	139	137	138

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

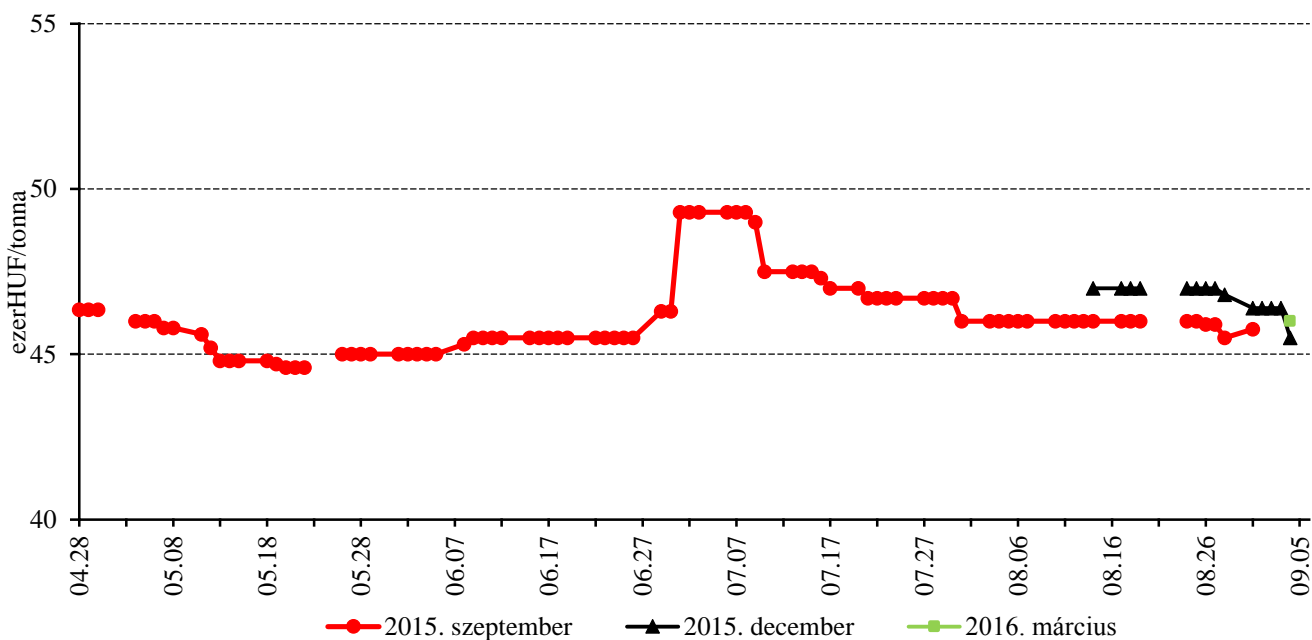
A gabonafélék jegyzése

1. ábra: A malmi búza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

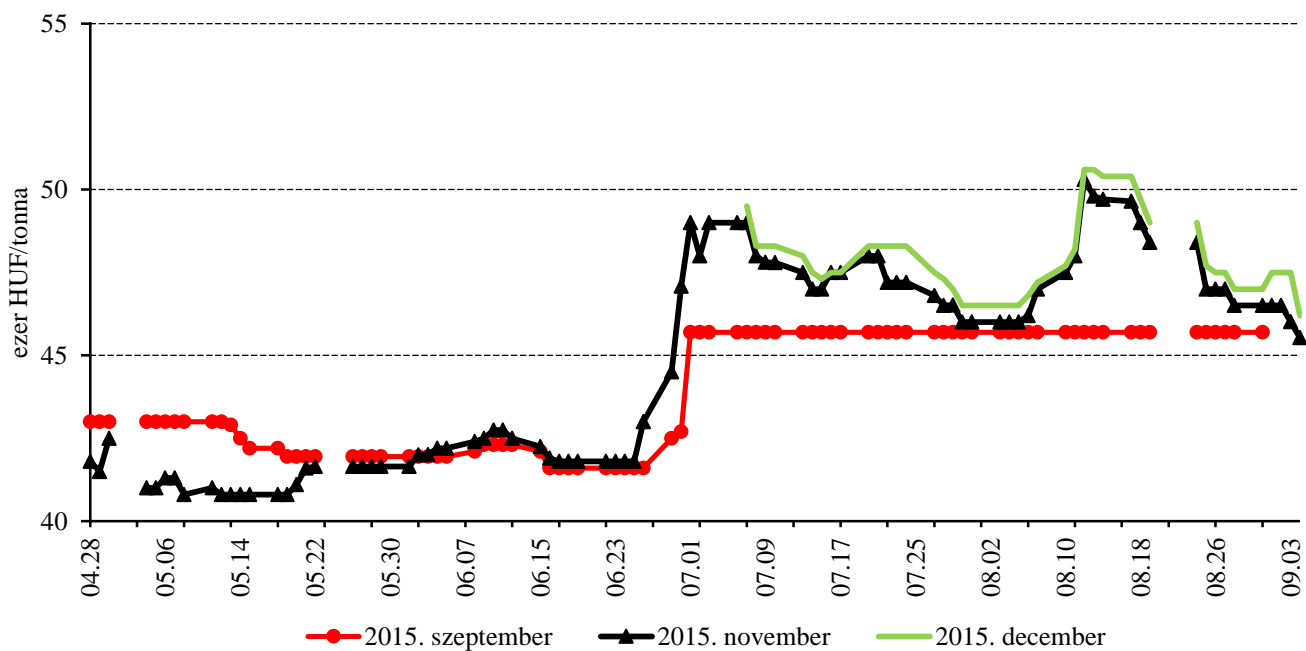
Forrás: BÉT

2. ábra: A takarmánybúza különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

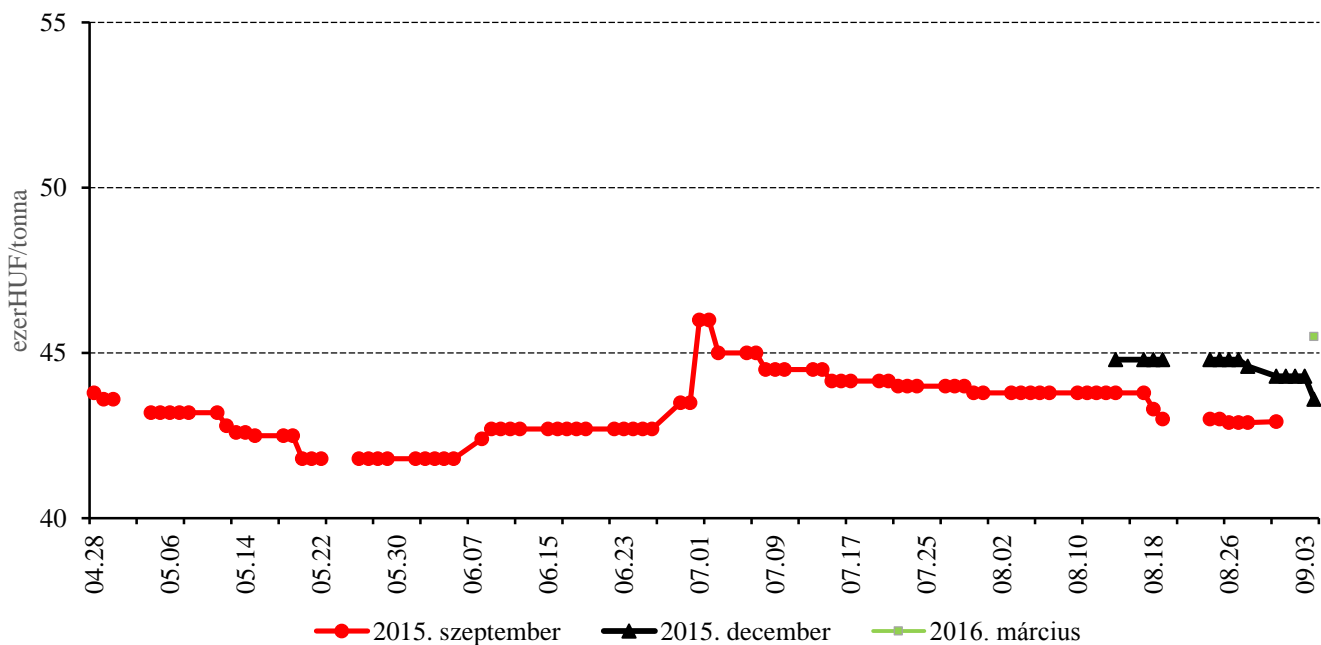
Forrás: BÉT

3. ábra: A takarmánykukorica különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

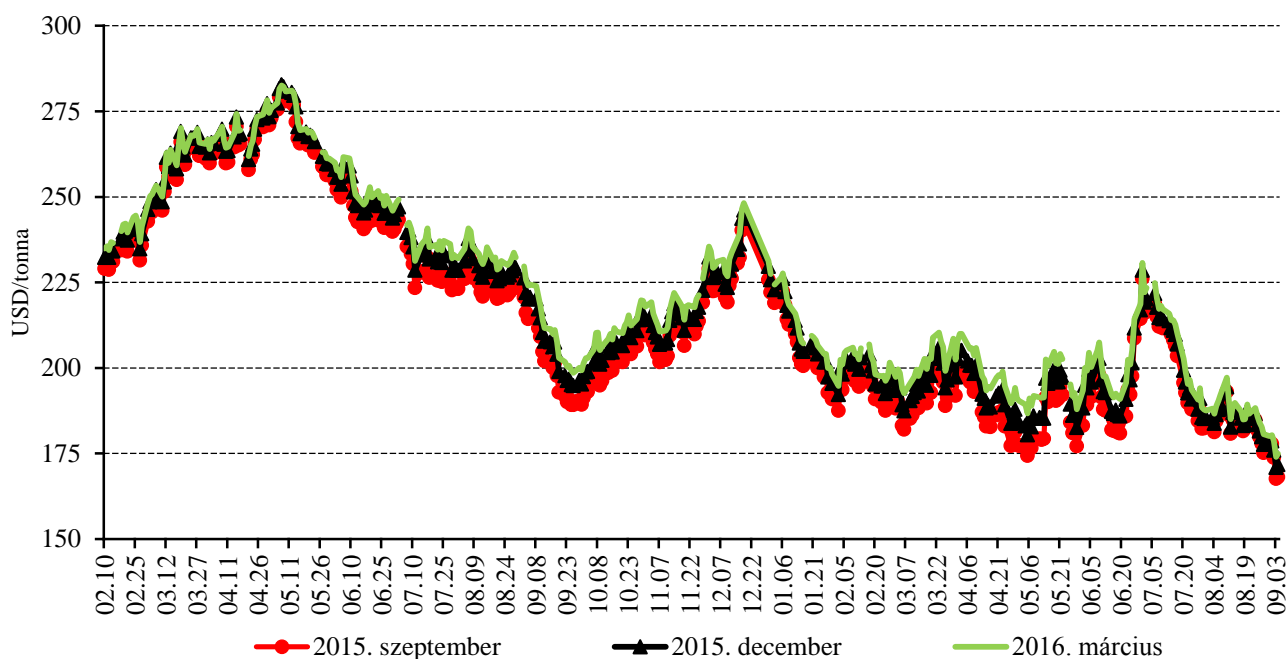
Forrás: BÉT

4. ábra: A takarmányárpa különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

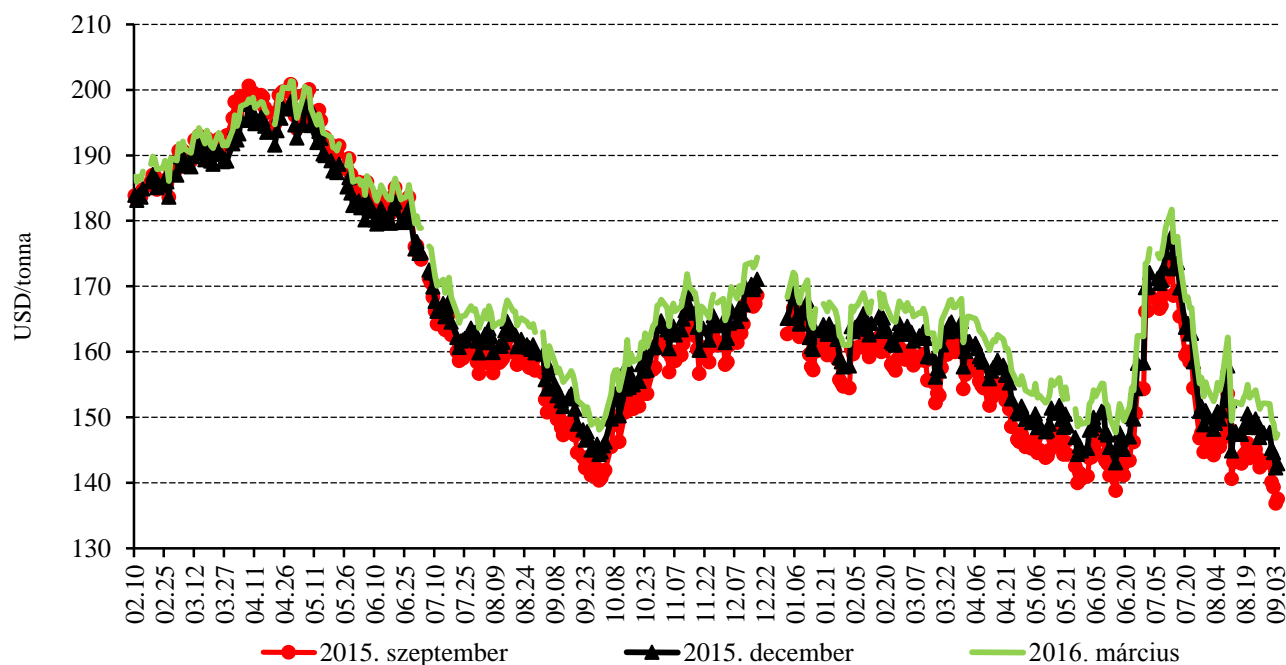
Forrás: BÉT

6. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

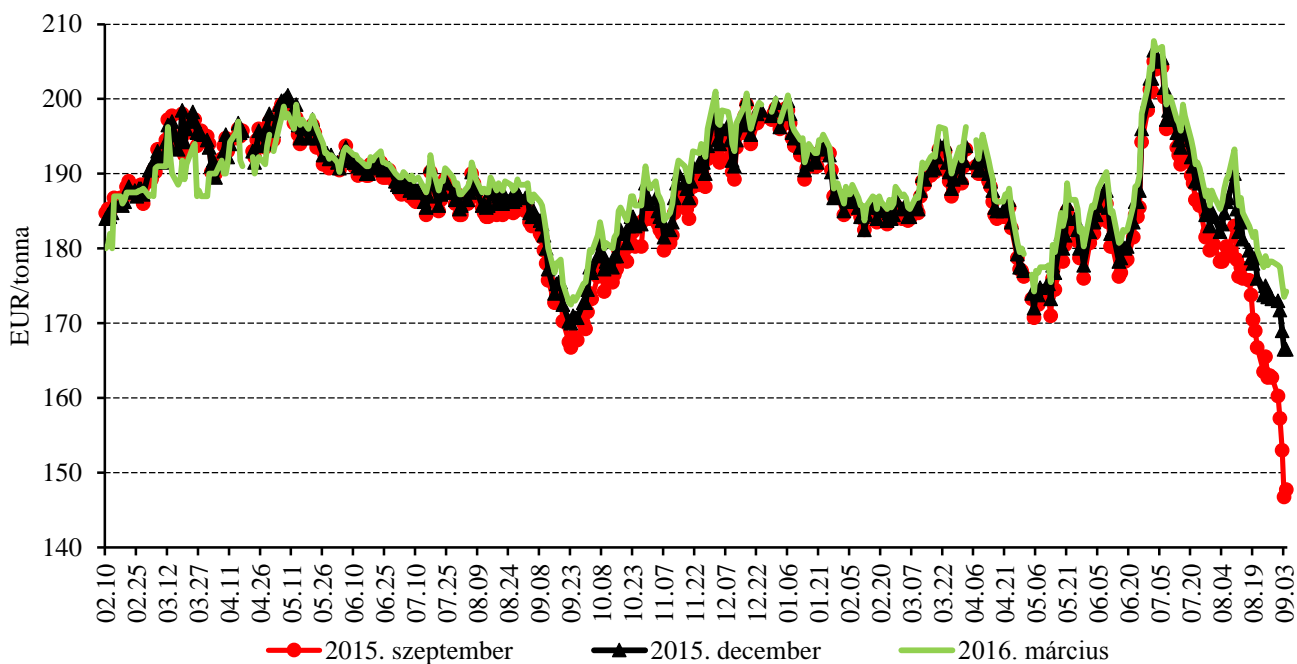
Forrás: CME/CBOT

7. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

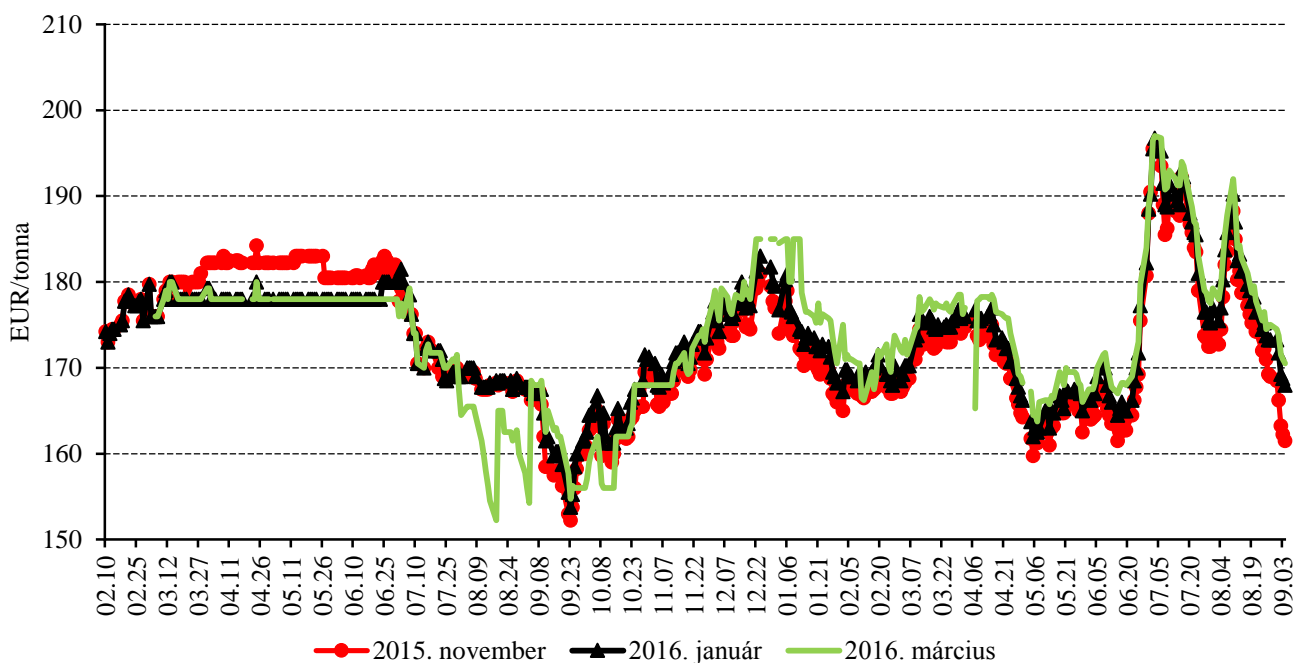
Forrás: CME/CBOT

8. ábra: A búza különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: Euronext/MATIF

9. ábra: A kukorica különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

Forrás: Euronext/MATIF

4. táblázat: A búza és a kukorica nemzetközi tőzsdei jegyzése (2015. szeptember 4.)

Szállítási határ- idő	Euronext/MATIF, Párizs		Szállítási határ- idő	CME/CBOT, Chicago (őszi lágy búza)	
	EUR/tonna	HUF/tonna		USD/tonna	HUF/tonna
BÚZA					
2015. szeptember	148	46 309	2015. szeptember	168	47 302
2015. december	167	52 186	2015. december	172	48 338
2016. március	174	54 615	2016. március	175	49 227
2016. május	179	56 026	2016. május	177	49 846
2016. szeptember	181	56 652	2016. július	179	50 302
2016. december	183	57 201	2016. szeptember	182	51 272
KUKORICA					
2015. november	162	50 619	2015. szeptember	138	38 704
2016. január	168	52 656	2015. december	143	40 209
2016. március	171	53 440	2016. március	147	41 472
2016. június	174	54 380	2016. május	150	42 249
2016. augusztus	176	55 242	2016. július	152	42 803
2016. november	178	55 634	2016. szeptember	150	42 249

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

5. táblázat: A főbb termények különböző lejáratra szóló kontraktusainak belső volatilitása

	Lejárat	Elszámolóár (USD/tonna)	Belső volatilitás ^{a)}	
			2015. 09. 03. (százalék)	2015. 08. 27. (százalék)
Búza	2015. december	170,91	25,6	–
Kukorica	2015. december	142,28	26,4	–
Szójabab	2015. november	319,51	21,5	–
Szójadara	2015. október	341,73	25,9	–

^{a)} Belső volatilitás (implied volatility): A piaci szereplők várakozásait tükröző volatilitás, amelyre az adott határidős kontraktusra köthető opciók aktuális prémiumából matematikai modellek segítségével következtetni lehet. (Pl.: Ha a belső volatilitás értéke 15,8 százalék, akkor az adott határidős kontraktus jegyzésében az elkövetkező 365 napban 68 százalékos valószínűséggel $\pm 15,8$ százalékos eltérés várható.)

Forrás: Barchart

6. táblázat: A különböző árutőzsdei szereplők nyitott kötésállománya (határidős kontraktusok) a főbb termények vonatkozásában a chicagói árutőzsdén (2015. szeptember 1.)

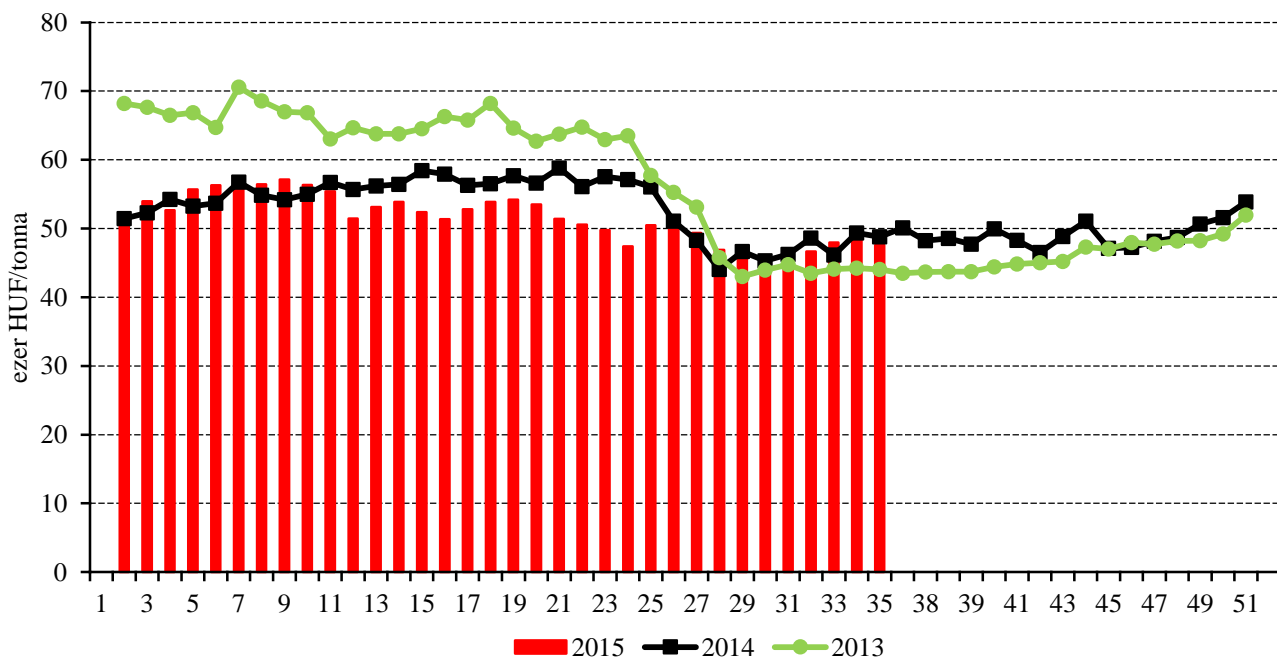
	Pozíciók száma										
	Termelő/kereskedő/ feldolgozó/stb.		Swap kereskedők			Pénzügyi befektetők			Egyéb		
	Vételi	Eladási	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}	Vételi	Eladási	Spread ^{a)}
Búza	50 242	110 396	109 384	6 474	3 602	58 326	85 336	36 610	37 711	48 145	35 893
Kukorica	265 603	567 734	253 462	10 279	48 066	234 577	152 274	65 303	161 115	95 201	79 275
Szójabab	223 010	316 665	101 615	6 890	9 605	71 519	74 504	62 723	91 658	57 957	50 228
Szójadara	98 614	233 563	50 814	3 236	10 679	65 760	29 045	16 473	50 317	14 493	26 960

^{a)} Spread – Különbözeti ügylet.

Forrás: Commodity Futures Trading Commission

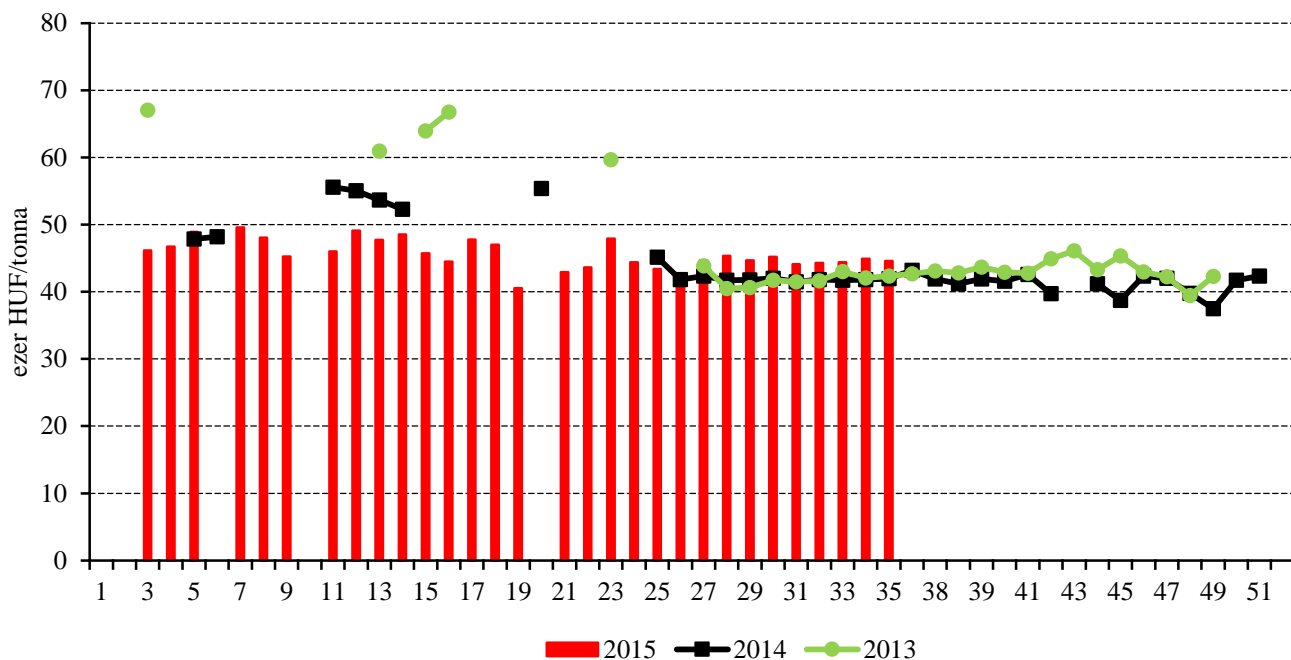
Termelői és kikötői árak

10. ábra: Az étkezési búza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

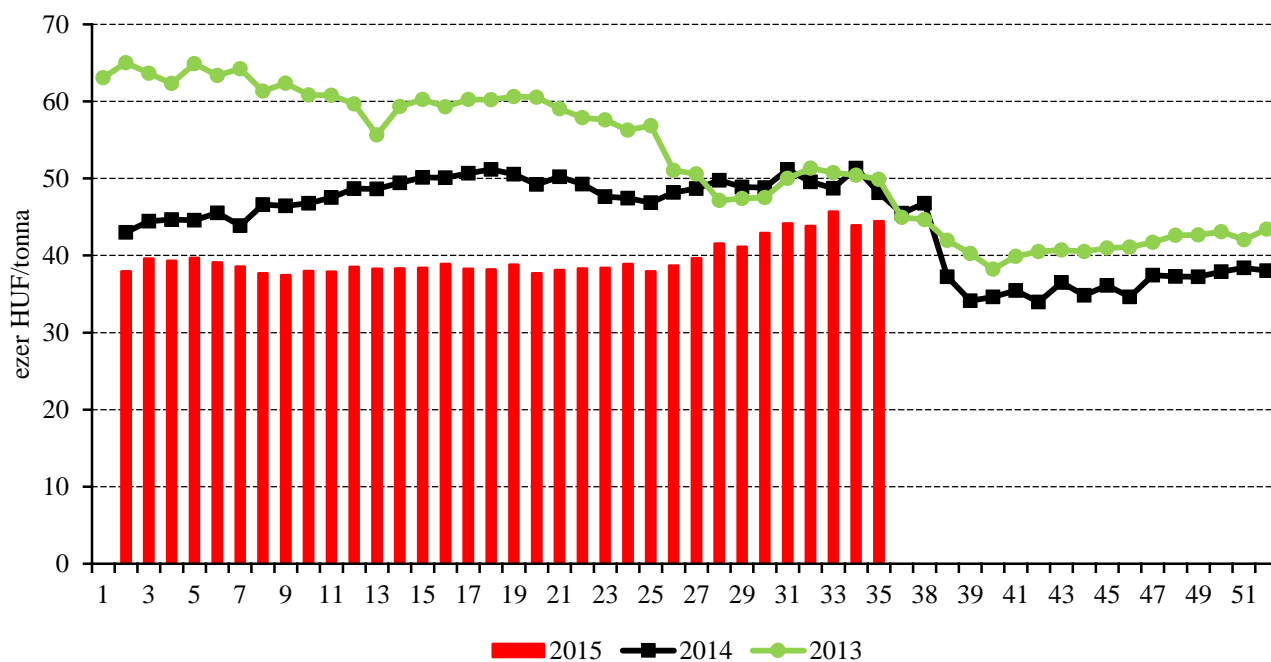
Forrás: AKI PÁIR

11. ábra: A takarmánybúza heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

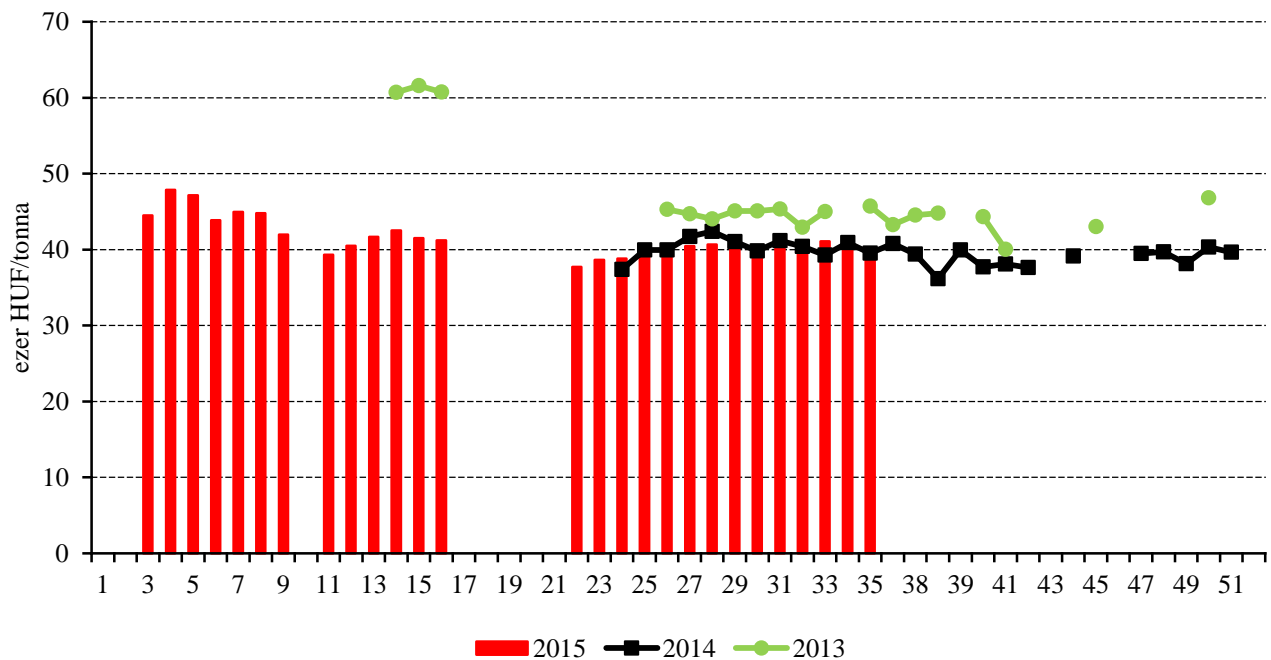
Forrás: AKI PÁIR

12. ábra: A takarmánykukorica heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

13. ábra: A takarmányárpa heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

7. táblázat: A gabonafélék nemzetközi és európai kikötői ára

	Mértékegység	2015.08.11.	2015.08.18.	2015.08.25.	2015.09.01.	
BÚZA	USA, FOB Gulf HRW	USD/tonna	221	218	215	n.a.
	Franciaország, FOB Rouen, 10,5%	USD/tonna	193	185	196	n.a.
	Németország, FOB 12%	USD/tonna	210	201	195	n.a.
	Oroszország 12,5% FOB	USD/tonna	187	186	184	n.a.
	Ukrajna, 12,5% FOB	USD/tonna	187	187	185	n.a.
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	204	205	189	206
KUKORICA	USA, FOB Gulf, No. 2	USD/tonna	172	164	166	n.a.
	Franciaország, FOB Bordeaux	USD/tonna	209	198	201	n.a.
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	180	174	173	n.a.
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	192	182	176	–
	Hollandia, CIF Rotterdam	EUR/tonna	181	181	171	169
ÁRPA	Franciaország, FOB Rouen	USD/tonna	190	185	182	n.a.
	Ukrajna, FOB	USD/tonna	177	174	175	n.a.
	Románia, FOB Constanța	USD/tonna	182	181	184	–

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, MADR, Európai Bizottság

8. táblázat: A gabonafélék európai termelői ára

		EUR/tonna			
		2015. 32. hét	2015. 33. hét	2015. 34. hét	2015. 35. hét
MALMI BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	152	148	148	148
	Németország, DEPSILO Hamburg	187	178	–	173
	Franciaország, DELPORT Rouen	170	162	159	157
	Románia, DEPSILO Banat	149	149	146	137
TAKARMÁNY- BÚZA	Bulgária, DEPPROD Dobrich	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	175	172	–	168
	Franciaország, DEPSILO Eure-et-Loire	–	–	–	–
	Románia, DEPSILO Oltenia	157	158	159	–
	Egyesült Királyság, FGATE	156	149	145	142
KUKORICA	Bulgária, DEPPROD Pleven	–	–	–	–
	Németország, DEPSILO Hamburg	192	213	–	195
	Franciaország, DELPORT Bordeaux	–	–	–	148
	Románia, DEPSILO Oltenia	121	122	137	136
TAKARMÁNY- ÁRPA	Bulgária, DEPPROD Burgas	146	146	141	141
	Németország, DEPSILO Hamburg	162	159	–	156
	Franciaország, DELPORT Rouen	164	–	156	153
	Románia, DEPSILO Muntenia	158	–	142	161
	Egyesült Királyság, FGATE	137	134	130	126

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközeire pakolva, DELPORT – a kikötőbe szállítva, FGATE – termelői ár.

Forrás: Európai Bizottság

Gabonapiaci információk

9. táblázat: **A gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Kiszereelés	Mértékegység	2014. 35. hét	2015. 34. hét	2015. 35. hét	2015. 35. hét/ 2014. 35. hét (százalék)	2015. 35. hét/ 2015. 34. hét (százalék)
Finomliszt BL 55	ömlesztett	tonna	1 365	351	614	45	175
		HUF/kg	76	73	73	96	100
	zsákos	tonna	2 389	847	1 688	71	199
		HUF/kg	76	78	76	99	98
	zacskós	tonna	901	282	741	82	263
		HUF/kg	85	86	91	107	105
Rétesliszt BFF 55	ömlesztett	tonna
		HUF/kg
	zsákos	tonna	38	6	25	67	422
		HUF/kg	84	89	91	108	102
	zacskós	tonna	37	21	31	83	149
		HUF/kg	95	93	95	100	102
Fehér kenyér- liszt BL 80	ömlesztett	tonna	678	296	403	60	136
		HUF/kg	73	71	71	98	100
	zsákos	tonna	733	271	572	78	211
		HUF/kg	75	75	74	98	98
Tésztaipari liszt TL 50	ömlesztett	tonna	216
		HUF/kg	78
	zsákos	tonna	120	11	44	37	395
		HUF/kg	82	83	81	98	97
Étkezési búza- dara AD	zacskós	tonna	41	18	41	98	222
		HUF/kg	96	95	97	101	102

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

10. táblázat: **Az ipari keveréktakarmányok feldolgozó értékesítési ára Magyarországon**

	Mértékegység	2014. július	2015. június	2015. július	2015. július/ 2014. július (százalék)	2015. július/ 2015. június (százalék)
Brojlertáp	tonna	7 007	92 07	7 867	112	85
	HUF/tonna	93 288	90 259	90 704	97	100
Hízósertéstáp	tonna	8 792	6 957	6 886	78	99
	HUF/tonna	79 611	74 816	74 331	93	99

Forrás: AKI PÁIR

11. táblázat: **A gabonafélék külkereskedelme Magyarországon**

		ezer tonna		
		2014. január–június	2015. január–június	Változás (százalék)
Export	10019900 Búza, nem vető	745,75	577,29	77,4
	10039000 Árpa, nem vető	88,24	197,99	224,4
	10059000 Kukorica, nem vető	1 543,22	2 621,44	169,9
Import	10019900 Búza, nem vető	42,52	80,31	188,9
	10039000 Árpa, nem vető	18,70	21,02	112,4
	10059000 Kukorica, nem vető	135,64	37,00	27,3

Forrás: KSH

12. táblázat: **Az Európai Unió aktuális export-import engedélyei**

		ezer tonna		
		2014. július 1. – 2014. augusztus 26.	2015. július 1. – 2015. szeptember 1.	Változás (százalék)
Export	Búza (durum és liszt nélkül)	3 796	3 337	87,91
	Árpa	1 477	2 606	176,44
	Kukorica	45	290	644,44
Import	Búza (durum és liszt nélkül)	839	487	58,05
	Árpa	19	179	942,11
	Kukorica	1 876	1 372	73,13

Forrás: Európai Bizottság

13. táblázat: **A világ búza- és kukoricamérlege**

						millió tonna	
		USDA		IGC		Tallage	
		2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
BÚZA							
Termelés		725	727	720	720	712	711
Felhasználás		709	715	707	716	696	712
Export		161	157	153	148	157	151
Import		161	157	153	148	157	151
Zárókészlet		210	221	202	206	204	203
KUKORICA							
Termelés		1 006	986	1 003	968	988	956
Felhasználás		984	988	978	972	950	954
Export		125	127	125	126	120	120
Import		125	127	125	126	120	120
Zárókészlet		197	195	203	199	205	210

^{a)} Előzetes adat. ^{b)} Előrejelzés.
Forrás: USDA, IGC, Tallage

Olajnövény-piaci jelentés

Szójabab

A Kína gazdasági teljesítményéről érkező ellentmondásos hírek bizonytalanságban tartották a szójabab piacát. A távol-keleti országban a feldolgozóipar teljesítménye három év után az idén augusztusban esett vissza a legnagyobb mértékben, és a szolgáltató szektor is gyengült. Tekintettel arra, hogy Kína a világpiaci forgalomba kerülő szójabab kétharmadát vásárolja minden szezonban, érthető, hogy a kereslet csökkenésének lehetősége rontotta a piaci hangulatot. Jóllehet, az *Oil World* adatai egyelőre nem támasztották alá ezen félelmeket. A piacelemző vállalat szerint ugyanis az ázsiai ország rekord mennyiségű, 9,5 millió tonna szójababot vásárolt a világpiacról júliusban, 2 millió tonnával többet, mint az előző év azonos időszakában, így soha nem tapasztalt importtal (76,3 millió tonna) zárulhat a 2014/2015. évi szezon (szeptember/augusztus). Az is igaz, hogy a bőséges, felhalmozott ótermésű készletek miatt lanyhulhat Kína világpiaci kereslete 2015/2016. gazdasági év első hónapjaiban. Mindezek mellett a biztató 2015/2016. gazdasági évi globális terméskilátások (316 millió tonna) is az árcsökkenés irányába hatottak, így a szójabab legközelebbi lejáratra szóló jegyzése 323 dollár (USD)/tonnáig ereszkedett szeptember első napjaiban.

Repcemag

Az *Oil World* mellett a Nemzetközi Gabonatanács (IGC) is lefelé korrigálta a 2015/2016. gazdasági év repcemagtermését, világszinten 64,6 millió tonnát jelez, míg egy évvel korábban 70,8 millió tonna került a tárolókba. A kiigazításra az Európai Unió (-13,2 százalék), a fekete-tengeri régió (Ukrajnában -18,2 százalék), Kanada (-14,2 százalék) és Ausztrália (-13,3 százalék) termésnövekedése miatt volt szükség. Ugyanakkor a következő évi kibocsátás szempontjából aggasztó, hogy Ukrajnában a gazdák rendkívül száraz körülmények között kezdték az idei vetést. A helyzet súlyosságát jelzi, hogy bár a vetés optimális ideje augusztus 10–25. között

van, a 823 ezer hektárra előirányzott terület mindössze 15 százalékan végeztek a munkával 2015. augusztus 21-ig. Mindezek nyomán átmenetileg 367 euró/tonnára erősödött a termény legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (*Euronext/MATF*) augusztus végén, majd a szójabab világpiaci árnak csökkenését követően 359 euró/tonnára visszakorrigált szeptember 3-ig. Magyarországon a Budapesti Értéktőzsde (BÉT) árupiaci szekciójában 110 ezer forint/tonnán állapodott meg a repcemag fronthavi kurzusa augusztus végén, szeptember elején. Az AKI PÁIR adatai szerint a 34. hetihez hasonló, de az előző év azonos időszakának átlagánál 15 százalékkal magasabb volt a repcemag áfa és szállítási költség nélküli termelői ára a 35. héten: 112,3 ezer forintot fizettek a vevők tonnájáért.

Napraforgómag

Ukrajnában a megszokottnál lassabban halad a napraforgómag betakarítása. Az 5,3 millió tonna termőterület 4 százalékan, azaz 232 ezer hektáron fejezték be a munkát szeptember 3-ig, holott tavaly ilyenkor 1–1,1 millió hektárról már levágták a növényt. Az átlaghozam egyelőre 1,94 tonna/hektár, így a 10 millió tonnát meghaladó termés sem kizárt. A betakarítás előtti szűkös készletek és a munkák csúszása miatt a termény belpiaci ára 7700–7900 *hrivnya*/tonnára (98–101 ezer forint/tonna) emelkedett a világ első számú napraforgómag-termelőjénél szeptember elején. Magyarországon tonnánként 105 ezer forintért volt elérhető az októberi szállítású napraforgómag a BÉT-en szeptember első napjaiban. A fizikai piacon átlagosan 109 ezer forint/tonna áfa és szállítási költség nélküli termelői áron cserélt gazdát a termény augusztus utolsó hetében. Ez az árszint 27 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi az AKI PÁIR adatai szerint. A Földművelésügyi Minisztérium tájékoztatása szerint a napraforgómag 2,29 tonna hektáronkénti hozama elmaradhat a korábban várttól, így országosan 1,453 millió tonna termés kerülhet a tárolókba.

14. táblázat: **Az olajmagok termelői ára Magyarországon**

	2015. 35. hét	2015. 35. hét/ 2015. 34. hét (százalék)	2015. 35. hét/ 2014. 35. hét (százalék)
Napraforgómag	109 211	127	...
Repcemag	112 302	115	100

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.

Forrás: AKI PÁIR

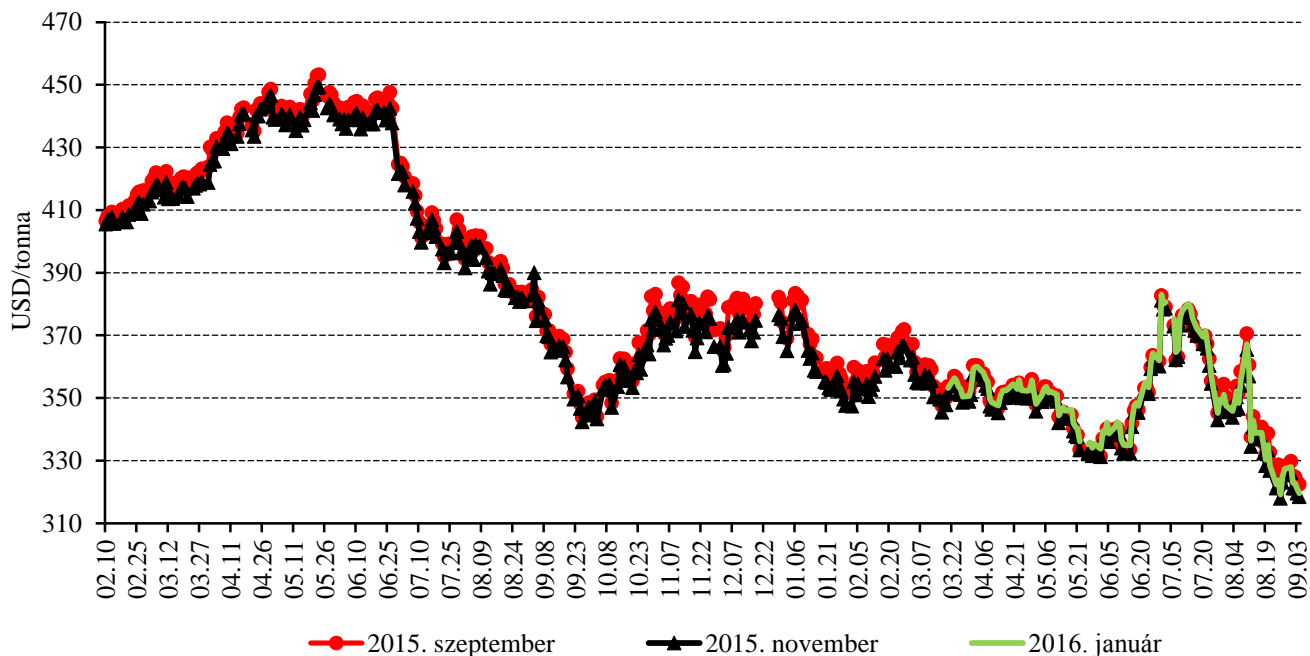
15. táblázat: **Az olajmagok legközelebbi lejáratra szóló jegyzése a hazai és a nemzetközi tőzsdéken**

		Szállítási határidő	Mértékegység	2015. 09. 02.	2015. 09. 03.	2015. 09. 04.
Budapesti Értéktőzsde (BÉT)	Napraforgómag	2015. október	HUF/tonna	105 000	105 000	105 000
	Repcemag	2016. március	HUF/tonna	110 000	110 000	110 000
Párizsi árutőzsde (Euronext/MATIF)	Repcemag	2015. november	EUR/tonna	358	359	357
Chicagói árutőzsde (CME/CBOT)	Szójabab	2015. szeptember	USD/tonna	325	323	322

Forrás: BÉT, Euronext/MATIF, CME/CBOT

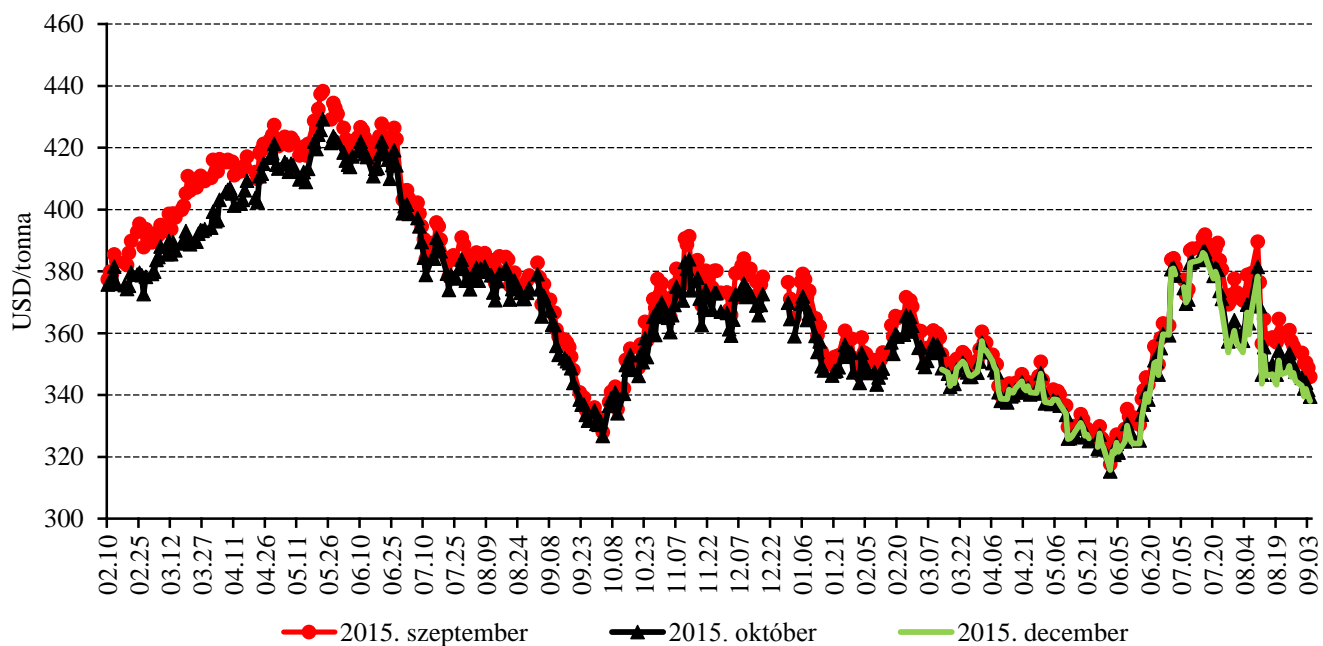
Az olajmagok és származékaik jegyzése

14. ábra: A szójabab különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

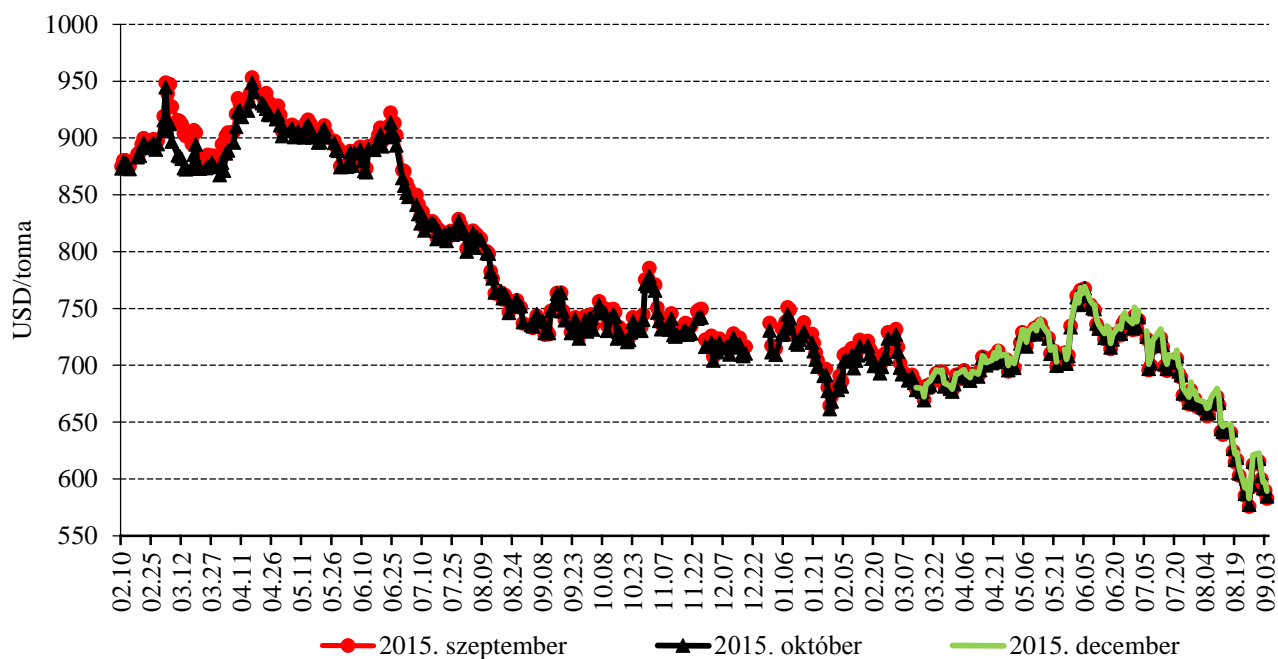
Forrás: CME/CBOT

15. ábra: A szójadara különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

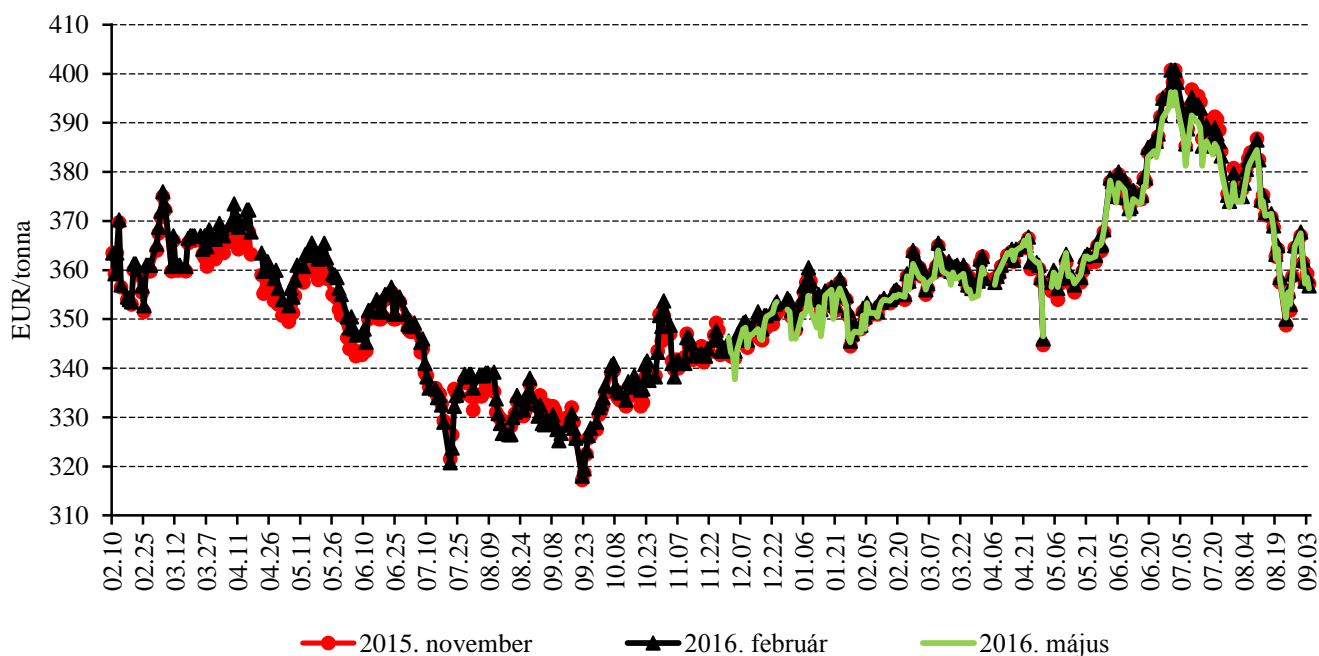
Forrás: CME/CBOT

16. ábra: A szójaolaj különböző határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2014-2015)

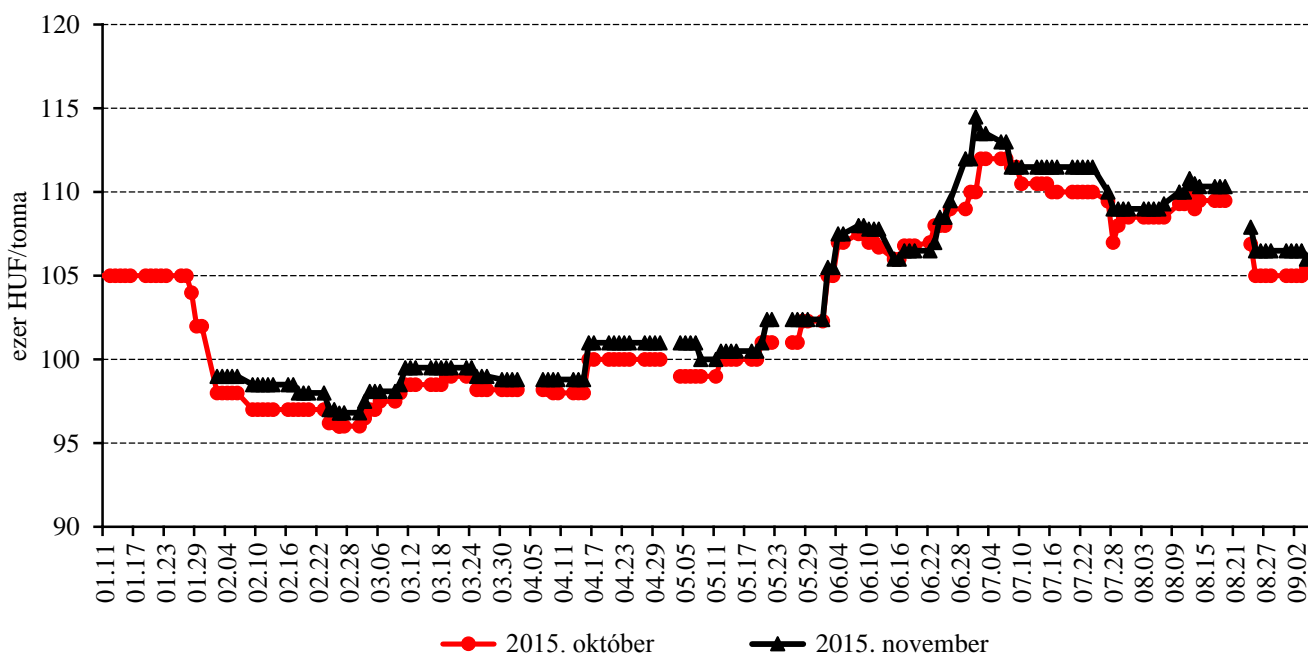
Forrás: CME/CBOT

17. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2014-2015)

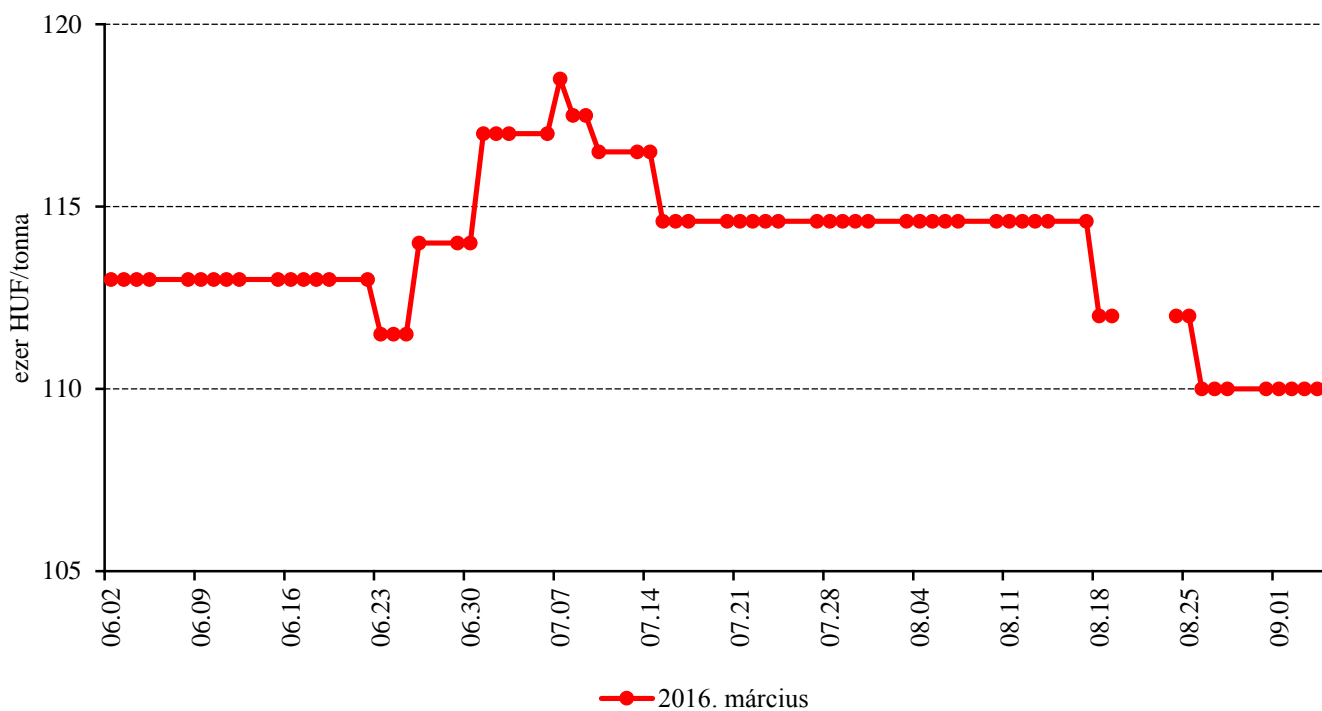
Forrás: Euronext/MATIF

18. ábra: A napraforgómag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

19. ábra: A repcemag különböző határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2014-2015)

Forrás: BÉT

16. táblázat: Az olajmagok és származékaik jegyzése a párizsi és a chicagói árutőzsdén (2015. szeptember 4.)

Euronext/MATIF, Párizs			
	Szállítási határidő	EUR/tonna	HUF/tonna
REPCEMAG	2015. november	357	111 973
	2016. február	357	111 816
	2016. május	356	111 659
	2016. augusztus	339	106 253
	2016. november	341	106 801
	2017. február	344	107 820
CME/CBOT, Chicago			
	Szállítási határidő	USD/tonna	HUF/tonna
SZÓJABAB	2015. szeptember	322	90 688
	2015. november	318	89 571
	2016. január	320	89 900
	2016. március	320	90 046
	2016. május	321	90 252
	2016. július	322	90 584
SZÓJADARA	2015. szeptember	346	97 328
	2015. október	340	95 530
	2015. december	338	95 125
	2016. január	336	94 506
	2016. március	333	93 825
	2016. május	330	92 801

Forrás: Euronext/MATIF, CME/CBOT

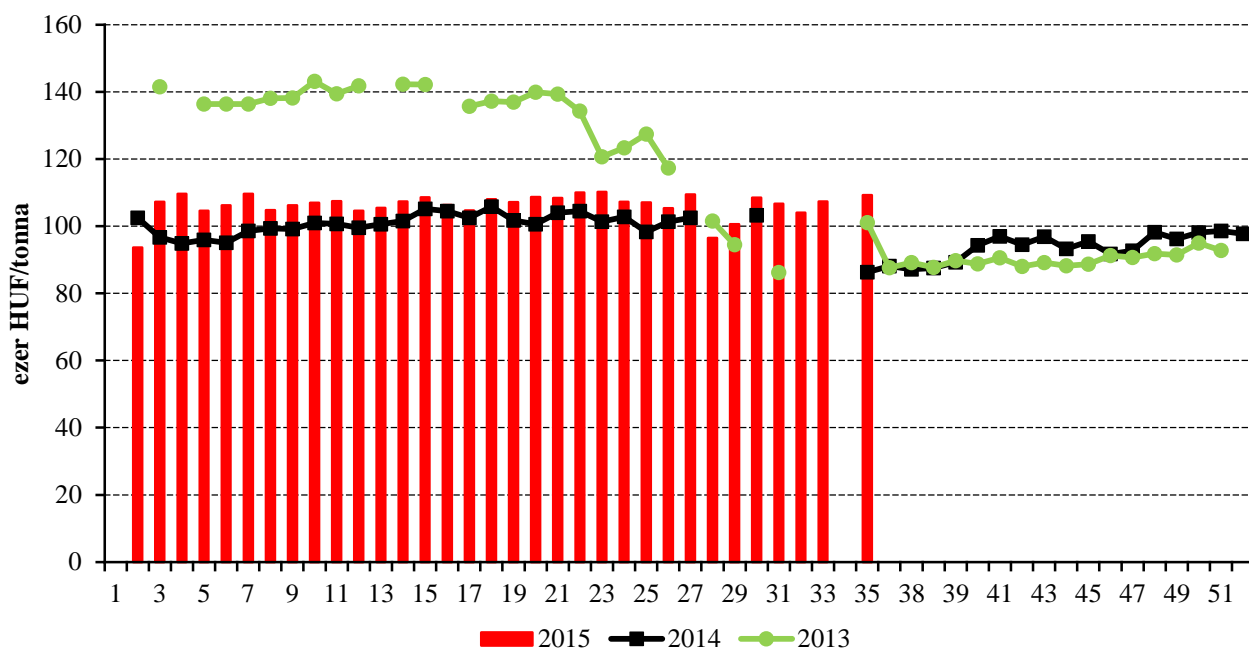
17. táblázat: A növényolajok és származékaik jegyzése Olaszországban és Ausztriában (2015. szeptember 8.)

Termék	Ország	EUR/tonna	HUF/tonna
Napraforgóolaj (nyers)	Olaszország	753	236 541
Napraforgóolaj (finomított)		903	283 692
Szójaolaj (nyers)		683	214 537
Szójaolaj (finomított)		748	234 969
Napraforgódara	Ausztria	–	–
Repcedara		–	–

Forrás: Associazione Granaria di Milano, BLPW

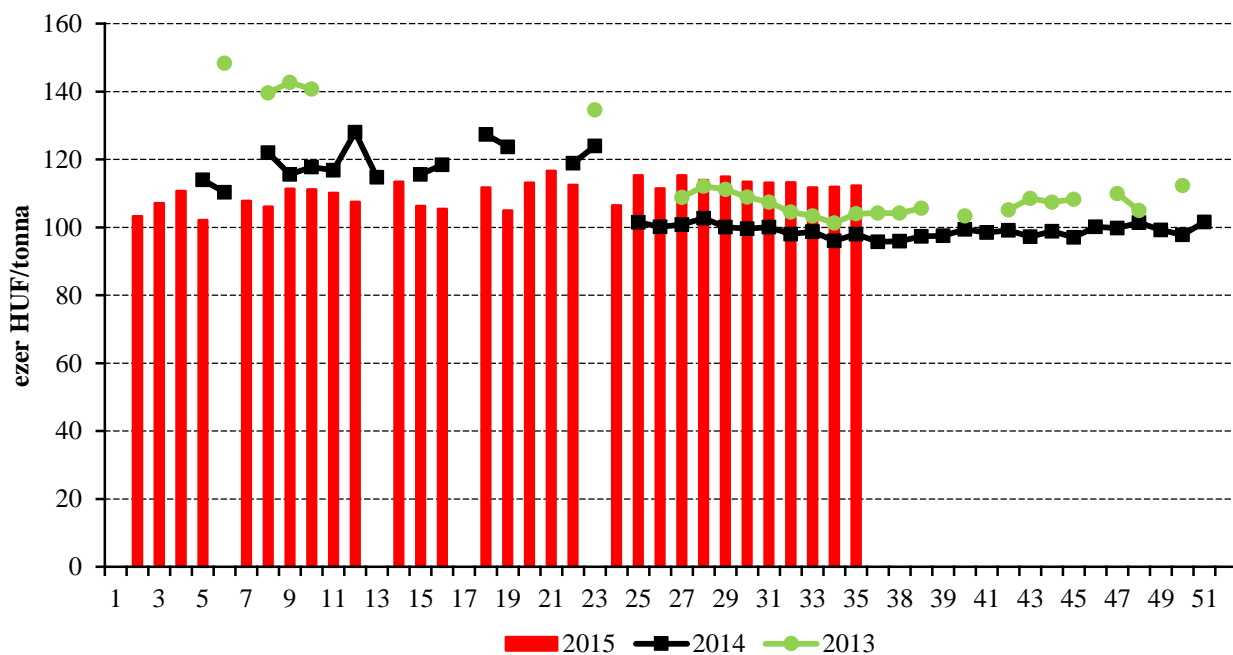
Termelői és kikötői árak

20. ábra: A napraforgómag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

21. ábra: A repcemag heti termelői ára Magyarországon (2013-2015)

Forrás: AKI PÁIR

18. táblázat: **Az olajmagok és származékaik nemzetközi és európai kikötői ára**

		USD/tonna				
		2015. 08. 11.	2015. 08. 18.	2015. 08. 25.	2015. 09. 01.	
SZÓJA	BAB	USA FOB Gulf	388	368	361	n.a.
		Brazília FOB Paranagua	375	369	372	n.a.
		EU CIF, USA-ból	373	368	367	n.a.
		EU CIF Brazíliából	401	384	379	n.a.
		Ukrajna FOB	384	355	345	n.a.
	DARA	EU CIF Rotterdam	384	388	394	n.a.
OLAJ	EU FOB Rotterdam	737	720	724	n.a.	
REPCE	MAG	Franciaország FOB Moselle	425	418	405	n.a.
		EU, 00 CIF Hamburg	417	405	404	n.a.
	DARA	Ukrajna FOB	420	410	410	n.a.
	DARA	EU FOB Hamburg	275	267	267	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	761	745	749	n.a.
NAPRAFORGÓ	MAG	EU CIF Amszterdam	435	435	420	n.a.
	DARA	Franciaország CIF	275	270	270	n.a.
	OLAJ	EU FOB Rotterdam	830	795	780	n.a.
		Fekete-tenger FOB	765	745	730	n.a.
NYERS PÁLMAOLAJ	EU CIF	n.a.	557	535	n.a.	

Megjegyzés: FOB – Free on Board (kölségmentesen a hajó fedélzetére – megjelölt elhajozási kikötő), CIF – Cost, Insurance and Freight (kölség, biztosítás és fuvardíj – megnevezett rendeltetési kikötő); n. a. – nincs adat.

Forrás: Agrochart, Oil World

Olajmagpiaci információk

19. táblázat: **A növényolajok és származékaik feldolgozóinak értékesítési ára Magyarországon**

Megnevezés	Mértékegység	2014. 35. hét	2015. 34. hét	2015. 35. hét	2015. 35. hét/ 2014. 35. hét (százalék)	2015. 35. hét/ 2015. 34. hét (százalék)
Nyers napraforgóolaj	tonna	6930
	HUF/tonna	174 040
Napraforgódara	tonna	16 312	6 827	5 990	37	88
	HUF/tonna	53 372	60 854	62 230	117	102
Nyers repceolaj	tonna	–	...	4 125	–	...
	HUF/tonna	–	...	209 216	–	...
Repcedara	tonna	2 213	1 079	4 137	187	383
	HUF/tonna	59 379	69 679	67 360	113	97

...= Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

20. táblázat: **Az olajmagok és származékaik külkereskedelme Magyarországon**

		2014. január–június	2015. január–június	Változás (százalék)
Export	1205 Repcemag	111,50	217,36	194,9
	1206 Napraforgómag	244,45	211,03	86,3
	2304 Szójadara	29,61	48,25	162,9
Import	1205 Repcemag	23,84	24,14	101,3
	1206 Napraforgómag	53,13	25,42	47,8
	2304 Szójadara	213,26	229,44	107,6

Forrás: KSH

21. táblázat: A világ olajmagnérlege

	USDA		Oil World	
	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}	2014/2015 ^{a)}	2015/2016 ^{b)}
SZÓJABAB				
Termelés	318	318	319	316
Felhasználás	257	268	297	314
Export	118	122	120	n.a.
Import	115	120	119	n.a.
Zárókészlet	84	93	89	87
REPCEMAG				
Termelés	72	68	68	63
Felhasználás	71	70	70	65
Export	14	13	14	n.a.
Import	14	13	14	n.a.
Zárókészlet	7	5	6	4
NAPRAFORGÓMAG				
Termelés	40	40	41	41
Felhasználás	40	40	41	41
Export	2	2	2	n.a.
Import	1	1	2	n.a.
Zárókészlet	2	2	3	3

^{a)} Előzetes adat.

^{b)} Előrejelzés.

Megjegyzés: n. a. – nincs adat.

Forrás: USDA, Oil World

